

bengang i den theologiske Terminologi kaldtes Strauszianer, Tilhænger af Strausz's Lære om Jesus. Men dette påstod i 1840, han kom først her i Thinget 14 Aar efter, og jeg tør nok ſige, at de fleſte, om end paa nogle ſaa nær, vare uvidende om, at denne Mand var den ſamme, ſom ikke havde kunnet ſaae theologisk Examen, og der blev da hverken ſrevet i Bladene eller talt i Thinget eller fra hans Vælgere om hans Gudsforhold. Derfor tror jeg, at den ærede Rigsdagsmand ikke med Føie kan paaberaabe ſig denne Edsafslæggelse. Derimod kunde man henviſe til et andet Forhold, ſom fandt Sted tidligere, end Grundloven blev til, nemlig de Forhandlinger i Chriſtian den 8des Tid, ſom fandt Sted om Afſlæggelsen af Embedseden, og ſom dannede et Afſnit i Orla Lehmanns daværende politiske Liv. Derſom man vil underſøge de almindelige Udtalelſer dengang om Embedseden's Betydning, da tror jeg nok, at man vil finde, at der da blev lagt lige ſaa megen Vægt paa, om en Mand vilde aflægge Embedseden, ſom der nu er blevet lagt Vægt paa den Klage, der kom fra Langeland. — For mange Aar ſiden har jeg paa et politisk Møde her i Kjøbenhavn i Seſſelabet for Trykſtuefrihedens rette Brug hørt en daværende Politiker, ſom ſenere ofte mødte i Thinget ſom Miniſter, nemlig daværende Bankdirektør Peter Bang, udtale i Anledning af en Klage over den daværende Formand eller Ordfører, at den Forſamling, ſom ikke agter ſin Formand, har tilføjet Afgift for ſig ſelv. Naar vi have den Beſtemmelse i Grundloven, at Thinget vælger ſin Formand, og naar vi have den Beſtemmelse i vor Forretningsorden, at vi kunne forſtyde denne Formand hver Aar Uge, imedens Thinget er ſamlet, ſaa tror jeg, at det vilde blive til ſmaalig Forfølgelse, om man hver Gang, man var utilfreds med et Foretagende af Formanden, vilde appellere til Thinget for at ſaae ham tildelt en Tretættelse. Jeg tror, at det ſhaar i høi Grad i Modſætning til vor Formands Stilling baade efter Grundloven og efter Forretningsordenen, ſaaledes ſom den har været fra først af her i Thinget. For mig er der ſaa ſtor Strid mellem det Forſlag til Beſlutning, der her foreligger, og Thingets hele Praxis i 30 Aar, at det Netſte efter min Mening vilde have været, om dette Forſlag var blevet afviſt uden videre Forhandling. Men Udentſingſhenſyn gjøre, at et ſaadant Forſlag maatte vilde have givet dette ubeſoiede Forſlag end mere Relief, end det ellers vilde have. Jeg veed ikke, hvorvidt det egentlig har været de ærede Forſlagsſtilleres Mening at drage den høitærede Formands Brevvevling med den ærede Rigsdagsmand ind under Forhandlingerne. Saavidt jeg forſtod den ærede Ordfører (Berg), vilde han ikke befatte ſig med denne Brevvevling, og forſaa vidt ſom den ærede Rigsdagsmand omtalte Skrivelsen, var det maatte mere til hans eget Forſvar eller

for at ſtille ſine Meninger i det rette Lys. Jeg ſkal derfor ikke komme ind paa at omtale denne Skrivelse, men jeg vil blot med Henſyn dertil udtale ſom min Mening, at den høitærede Formand har handlet fuldkommen korrekt ved at tage Henſyn til Klagen, da den ikke blev møbfagt af det ærede Medlem her i Thinget eller ved nogen Henvendelse til Udvalget. Jeg vil ſølgelig ſtemme mod, at den foreslaaede Beſlutning bliver vedtagen.

Klein: Det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (Brandes), har uidentvilt intereſſeret Mange foruden mig. Allerede den Betragtning haaber jeg, maa være til nogen Trøſt for det ærede Medlem, ſom befandt ſig i den pinlige Stilling, hvorover han beklagede ſig, at maatte tale meget om ſig ſelv og ſit perſonlige Forhold. Tøvrigt ſøiede han ogsaa til, at det i viſſe Henſeender var ham kjært at ſaae en Leilighed til at udtale ſig nærmere om diſſe Ting. Jeg kunde ſtriftes til at ſige, at efter min Overbeviſning har det ærede Medlem i den Henſeende været meget oprigtig. Jeg kan ikke tro Andet end, at det var ham i flere Henſeender ikke ukjært at ſaae Leilighed til at udtale ſig for os, at han beſjendte ſig til en filoſoffiſk Retning, ſom blandt ſine Tilhængere tæller de ſtørſte og ypperſte Tænkere i Verden. Hans Foredrag var, ſiger jeg, intereſſant, men jeg tror ogsaa, at man kan ſige, at der var Meget i det, hvis Fremkomſt maa erkendes for at være heldig. Jeg tror, at der var Meget i det, ſom kan ligesom virke, jeg vil ikke ſige beroligende, men dog ialfald nogenlunde tilfredsſtillende for Mange, navnlig ogsaa i denne Sal. Det ærede Medlem fik ſaaledes idag en Leilighed, ſom han jo beklager ikke at have haft tidligere, til beſtemt at udtale, at han virkelig med perſonlig Sandhed — for at betjene mig af diſſe berøinte Ord — har kunnet underſkrive den almindelige Edsformular, ſom var ham tilſtillet til Underſkrift. Dette anſer jeg, ſom ſagt, for at være meget heldigt. Ved Siden af denne Udtaleſe kom der jo imidlertid fra hans Side en Fremſtilling af, hvorfor han mente at kunne gjøre det. Denne Fremſtilling indeholdt en Berigtigelse af Forſkjelligt, der var fremført tidligere om Udtalelſer fra hans Side. Han fik Leilighed til at tale om, hvad han noget ſtærkt kaldte, en henſynsløs Forfølgelse af ham, hvad enten denne nu var ubevidt, eller den var bevidt. Det ærede Medlem tog ikke i Betænkning at antyde, at han virkelig næſten var tilbøielig til at mene det Sidſte. Hvad denne Forfølgelse angaar, ſkal jeg ikke komme videre ind derpaa. Det er meget muligt, at den har fundet Sted, men det forekommer mig dog, at det ærede Medlem var noget tilbøielig til ikke rigtig at gjøre ſig det klart, hvor han overhovedet befinder ſig. Der var Udtalelſer fra hans Side, ſom kunde berettigede til